

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

NR
3

RYNEK WYROBÓW ALKOHOLOWYCH

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 2013 ROKU

ISSN 2391-4149

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

GRUDZIEŃ 2015

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU WYROBÓW ALKOHOLOWYCH:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 500 egz. Ark. wyd. 4,68

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Regulacje na rynku alkoholi <i>mgr Paweł Wyrzykowski</i>	6
III. Rynek wyrobów alkoholowych	8
1. Produkcja alkoholu <i>dr Piotr Szajner, mgr Katarzyna Rola</i>	8
2. Handel zagraniczny napojami alkoholowymi i alkoholem etylowym <i>mgr Katarzyna Rola</i>	24
3. Stan ekonomiczno-finansowy przemysłu alkoholowego <i>mgr Paweł Wyrzykowski</i>	32
4. Ceny i spożycie napojów alkoholowych <i>mgr Paweł Wyrzykowski</i>	34

W latach 2013-2015 na światowym rynku wyrobów alkoholowych utrwały się wzrostowe tendencje. Produkcja alkoholu etylowego w 2014 r., w porównaniu z 2013 r., wzrosła o 5,7%, a powodem tego był rosnący popyt ze strony sektora biopaliwowego, ale również przemysłu produkującego napoje spirytusowe. Światowa produkcja win zwiększyła się o 4,7%, a zdecydowały o tym duże zbiory winogron oraz rosnący popyt importowy w regionach świata, w których wino gronowe ze względów klimatycznych nie jest produkowane. Niewielką dynamiką wzrostu charakteryzowała się światowa produkcja piwa, która zwiększyła się o 0,7%. Wzrost produkcji w państwach charakteryzujących się dużym potencjałem wzrostu popytu (np. Chiny), zrekompensował spadek produkcji w regionach o nasyconym popycie (np. UE, USA).

W 2014 r. wartość produkcji sprzedanej napojów alkoholowych (w cenach bazowych) w Polsce wyniosła 12 mld zł i była o 9,8% mniejsza niż przed rokiem. Powodem spadku wartości produkcji był mniejszy wolumen produkcji napojów spirytusowych i wyrobów winiarskich, którego nie zrekompensował niewielki wzrost produkcji piwa. Produkcja wyrobów spirytusowych zmniejszyła się o 20,6% do 1,1 mln hl, a zdecydowały o tym duże zapasy końcowe w 2013 r. Podmioty sektora w IV kwartale 2013 r. zwiększyły produkcję napojów spirytusowych, w związku z zapowiadaną podwyżką podatku akcyzowego. Produkcja wyrobów winiarskich zmniejszyła się o 1% do 1,55 mln hl. Produkcja piwa w 2014 r. zwiększyła się o 0,2% do 40,1 mln hl. Popyt na rynku wewnętrznym zbliża się do granicy nasycenia, a eksport ciągle ma niewielki udział w produkcji.

Produkcja alkoholu etylowego w Polsce w 2014 r., w porównaniu z 2013 r., zmniejszyła się o ok. 10% do 332,7 mln hl, a powodem był mniejszy popyt przedsiębiorstw produkujących napoje spirytusowe, ale również sektora paliwowego.

Alkohol etylowy jest produkowany głównie ze zbóż, a pozostałe surowce rolne mają mniejsze znaczenie. W 2014 r. Narodowy Cel Wskaźnikowy zużycia bioetanolu wynosił podobnie jak przed rokiem 7,1%. Zużycie alkoholu etylowego na cele paliwowe spadło o ok. 20% do 171,7 mln hl.

Na podstawie miesięcznych danych o produkcji w średnich i dużych przedsiębiorstwach szacuje się, że w 2015 r. produkcja piwa w Polsce zwiększy się o 1%, a napojów spirytusowych utrzyma się na poziomie z 2014 r. W sektorze winiarskim przewidywany jest spadek produkcji o ok. 2%. Duże zapasy na rynku oraz niewielkie zmiany zużycia na cele paliwowe oraz w produkcji napojów spirytusowych powodują, że produkcja alkoholu etylowego zmniejszy się o ok. 13% do 290 mln hl.

W 2014 r. w handlu zagranicznym wyrobami alkoholowymi ujemne saldo wyniosło 167,9 mln EUR, wobec 197,3 mln EUR przed rokiem. Powodem niekorzystnych wyników był przede wszystkim duży import win (gronowych), napojów spirytusowych oraz alkoholu etylowego. Dodatkowo saldo wystąpiło w wymianie handlowej piwem i napojami spirytusowymi. W handlu zagranicznym wódką uzyskano dużą nadwyżkę (109,8 mln EUR), ale została ona zniwelowana przez ujemne saldo pozostałymi napojami spirytusowymi (whisky, brandy). Niekorzystny wpływ na sytuację na rynku wewnętrznym miał także nielegalny przywóz alkoholu etylowego i napojów spirytusowych. Na podstawie wstępnych danych dotyczących handlu zagranicznego wyrobami alkoholowymi w okresie trzech kwartałów 2015 r. szacuje się, że w skali całego roku ujemne saldo może zmniejszyć się do 147 mln EUR. Zdecyduje o tym poprawa wyników handlowych w browarnictwie oraz mniejszy deficyt w handlu winem i alkoholem etylowym.

W 2014 r. napoje alkoholowe realnie zdrożały, gdyż średnioroczny wskaźnik

cen detalicznych (101,9) przewyższał wskaźnik cen detalicznych żywności i napojów bezalkoholowych (99,1). Głównym powodem tego była podwyżka podatku akcyzowego na wyroby spirytusowe. W rezultacie wskaźnik cen detalicznych napojów spirytusowych wyniósł 104,4. Dynamika cen detalicznych wyrobów winiarskich i piwa była mniejsza i wyniosła odpowiednio 99,9 i 101,0. Pomimo wzrostu stawki podatku akcyzowego, w 2014 r. przychody budżetowe z tytułu akcyzy na wyroby alkoholowe wyniosły ok. 10,6 mld zł i były o 8% mniejsze niż przed rokiem oraz stanowiły 17% całkowitych dochodów budżetu z tytułu akcyzy. W 2015 r. utrwały się tendencje cenowe obserwowane w 2014 r. W okresie dziesięciu miesięcy 2015 r. wskaźnik cen detalicznych napojów alkoholowych wyniósł 100,2, w tym napojów spirytusowych 101,3. Wskaźnik cen detalicznych żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 98,0.

Konsumpcja napojów alkoholowych wykazywała słabą tendencję wzrostową, ale równocześnie zmieniała się jej struktura. W 2014 r. spożycie napojów alkoholowych w Polsce wyniosło 9,4 l w przeliczeniu na czysty alkohol i było 1,4% większe niż przed rokiem. Spożycie piwa wzrosło o 1,2%, wyrobów winiarskich o 8,6%, a wyrobów spirytusowych nie zmieniło się. W strukturze spożycia dominowało piwo (57%), napoje spirytusowe (34%) oraz wyroby winiarskie (9%).

Sektor napojów alkoholowych charakteryzuje się stabilną i bezpieczną sytuacją finansową. W 2014 r. wszystkie branże sektora osiągały zyski i wysoką rentowność netto (3,9-9,5% przychodów netto). Branża piwowarska, pomimo niewielkiej poprawy, nadal charakteryzowała się niską płynnością. Nakłady inwestycyjne uległy zmniejszeniu, ale w sektorze piwowarskim i winiarskim nadal przewyższały amortyzację, co wskazuje na kontynuację procesów modernizacyjnych.

SUMMARY

Over the period of 2013-2015 upward tendencies on the world market of spirits and ethanol have strengthened. In 2014 the production of ethanol was 5.7% up on 2013 which reflected growing demand in both bioethanol and potable spirit sectors. World production of wines increased by 4.7% which was driven by a good crop of grapes and growing demand for wine in the regions where climate conditions do not allow for its production. At the same time the production of beer showed a slight increase (by 0.7%). The increase in large producing countries (for instance in China) matched up the decline in the regions where the demand is satisfied (for instance in EU or USA).

The value of alcoholic beverage sales in 2014 in Poland totalled PLN 12 billion and was 9,8% down on 2013. It reflected declining production of spirits and wines, which was not compensated with a slight increase in beer production. The production of spirits declined by 20.6% to 1,1 million hectolitres, which reflected large stocks accumulated at the end of the previous year, i.e. prior a rise in excise tax. The production of wines decreased by 1% to 1.55 million hectolitres while the production of beer increased by slight 0.2% to 40,1 million hectolitres. Internal demand is close to be satisfied. Exports still contribute only a negligible share of production.

Reflecting weak demand from the companies producing spirits as well as from bioethanol sector in 2014 the production of ethanol in Poland was ca 10% down on 2013. Ethanol is manufac-

tured mainly out of cereals while other feedstocks are of marginal importance. The national mandate for bioethanol use similarly to previous year was at 7,1%. Besides that the domestic ethanol use for biofuel declined by ca 20% to 171.7 million hectolitres.

On the basis of monthly data on medium and large enterprises the production of beer in 2015 is estimated 1% up on 2014 while the production of spirits would remain unchanged. Wine production is likely to decline by approx. 2%. Large stocks in market channels along with insignificant changes in production and use for biofuel lead to a decline in ethanol production by ca 13% to 290 million hectolitres.

The negative balance of foreign trade in alcohol products in 2014 totalled EUR 167.9 million versus EUR 197.3 million in 2013. Bulk imports of grape wine, spirits (excl. vodka) and ethanol was main reason leading to deficit in trade. On the other hand surpluses occurred in trade in beer and vodka. In the case of the last one the surplus reached EUR 109,8 million but was offset with deficit in trade in other spirits (whisky, brandy).

The domestic market was also adversely affected by illegal imports. Reflecting preliminary data on foreign trade in January-October 2015 negative balance in the whole 2015 is likely to shrink to EUR 147 million which would reflect improvement in trade in beer and declining deficit of trade in wines and ethanol.

In 2014 alcohol beverage prices in real terms increased. Annual CPI (101.9) exceeded the index of retail prices of food and non-alcoholic beverages. A rise in excise tax was main factor leading to increase in prices. In result of that the index of alcohol beverage prices totalled 104.4. Despite the rise in excise tax rate budget revenue on that in 2014 was 8% down on 2013 and totalled ca PLN 10.6 billion, which accounted for 17% of total budget revenue. In 2015 the tendencies observed in 2014 have firmed. Over the period of January-October 2015 the index of retail prices of alcohol beverages totalled 100.2, including 101.3 for spirits. At the same time the index of food prices (incl. non-alcoholic beverages) totalled 98.0.

The consumption of alcohol beverages showed a slight upward tendency and changing structure. In 2014 per capita consumption of alcohol beverages in Poland amounted to 9.4 l (in terms of 100% ethanol) and was 1.4% up on 2013. Beer consumption increased by 1.2%, wine by 8.6% and the consumption of spirits remained unchanged. The structure of consumption was dominated by beer (57%) followed by spirits (34%) and wine (9%).

Financial standing of alcohol industry is stable and safe. In 2014 all the branches of the industry generated profits. The profitability ratios were high (3.9-9.5% of net revenue). Despite a slight improvement brewing industry was featured with low liquidity. Investment outlays declined but in brewing and wine industries were still above amortisation, which indicates a continuation of modernisation processes.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (43) • kwiecień 2016,
2. Popyt na żywność (17) • kwiecień 2016,
3. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (43) • kwiecień 2016,
4. Rynek ryb (24) • kwiecień 2016,
5. Rynek mleka (50) • maj 2016,
6. Rynek zbóż (50) • maj 2016,
7. Rynek drobiu (49) • maj 2016,
8. Rynek cukru (43) • maj 2016,
9. Rynek mięsa (50) • czerwiec 2016,
10. Rynek rzepaku (49) • czerwiec 2016,
11. Rynek wyrobów tytoniowych (4) • czerwiec 2016,
12. Rynek owoców i warzyw (48) • czerwiec 2016.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2015 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 2391-4149

CENA 21 ZŁ

Prenumerata Analizy (1 numer) w 2015 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>